

DMMH –

hva forsker vi på?

Rapportpliktig FoU – en presentasjon av publikasjoner,
2014

matematikk mye på spill leketøyets lekeverdi interaction
between caregivers and young children disability lærende
organisasjon healthy risk baltrelek skal vi leke en bok den
livsviktige leken Maybe Gabriel wasn't so bad når barn
utsettes for omsorgsvekt skader og sikkerhetsfokus to be
wild posthuman pedagogikk mamma danser children's
spirituality forebyggende muligheter i barnehagen boblende
glede og sug i magen det unngåelige kunstdidaktikk
veiledning av ledelse assessment for health and happiness
samtidens scenekunst litteratur i barnehagen spiritual
funerary ritual multimodal didaktikk tidlig innsats i ba

DronningMaudsMinne
HØGSKOLE FOR BARNEHAGELÆRERUTDANNING

Denne presentasjonen er tilgjengelig på høgskolens nettside dmmh.no under forskning.

Presentasjon av publisert FoU, 2014

Dette heftet gir en kortfattet presentasjon av FoU-arbeid som er publisert av faglig-vitenskapelige ansatte ved Dronning Mauds Minne Høgskolen i 2014. Disse publikasjonene har det til felles at de er registrert som poenggivende i forskningsdatabasen cris.no. I denne sammenheng er det vesentlig å gjøre oppmerksom på at flere publikasjoner som er skrevet av ansatte ved DMMH dette året, ikke er registrert i denne databasen. Dette heftet viser dermed ikke det totale omfanget av høgskolens publiseringer i 2014.

Publikasjonene omfatter kapitler og artikler i vitenskapelige bøker og antologier, samt artikler i ulike nasjonale og internasjonale tidsskrift. For hver publikasjon er det oppgitt tittel, forfatter/-e, abstrakt, type publikasjon, publiseringskanal og nøkkelord.

I presentasjonen nedenfor er publikasjonene kategorisert i temaområder. Dette innebærer en tematisering som kan problematiseres, ved at et faglig bidrag ofte berører flere tema. Samtidig er det gjerne slik at et faglig bidrag har sin tyngde i ett sentralt tema, og dette er førende for presentasjonen nedenfor. I kalenderåret 2014 finner du publikasjoner innenfor følgende temaområder:

LEK	s. 4
BARNES UTVIKLING OG HELSE	s. 7
SPRÅK, TEKST OG BARNELITTERATUR	s.11
KULTUR, KUNST OG ESTETIKK	s.13
FLERKULTURALITET	s.16
RELIGIONSPEDAGOGIKK	s.17
SPESIALPEDAGOGIKK OG BARNEVERN	s.19
DIDAKTIKK	s.21
LEDELSE	s.23
FORSKNINGSMETODE	s. 29
OVERSIKT – BIDRAGSYTERE	s. 31

LEK

Boltrelek og lekeslåssing i et utviklingsperspektiv

Rune Storli og Thomas Moser

Artikkelen beskriver karakteristiske trekk ved boltrelek og lekeslåssing (B&L). Lekens tvetydige karakter kommer til uttrykk gjennom at B&L for den som leker oppleves som både på alvor og på licksom, som samtidige størrelser. Gjennom deltakelse i B&L orienterer barna seg i et sosialt landskap der de ved hjelp av lekesignaler og andre uskrevede adferdsregler balanserer samhold og konkurranse på en leken måte. Denne leken både forutsetter og bidrar til å videreutvikle barnas sosiale kompetanse. Avslutningsvis settes det fokus på relevante pedagogiske implikasjoner som denne leken aktualiserer i barnehagen.

Type publikasjon: Artikkel i bok

Publiseringskanal: I: Glaser, V., Størksen, I. og Drugli, M.B. (red.): *Utvikling, lek og læring i barnehagen*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: boltrelek, sosial kompetanse, affordances

Born to be wild – barns boltrelek og lekeslåssing

Rune Storli

Denne artikkelen inngår i antologien «Vilt og farlig» som omhandler barns og unges ville og farlige lek. Denne leken er full av dilemmaer, ved at den kan sette liv og lemmer på spill. Samtidig viser forskning at vill og farlig lek har en rekke sosiale, psykiske og motoriske utviklingspotensialer. Storli setter i denne sammenheng fokus på boltrelek og lekeslåssing (B&L). Dette er lek der barn jager hverandre, bryter, sparker og slår. Dette er sider ved leken som er utfordrende for voksne å forstå. Storli gir i sin artikkel en nyansert innføring i B&L, samt en utdyping av hva som kjennetegner denne formen for lek.

Type publikasjon: Artikkel i antologi

Publiseringskanal: I: Sandseter, E.B.H. og Jensen, J-O. (red.): *Vilt og farlig – om barns og unges bevegelseslek*. Gyldendal Akademisk, 2014

Nøkkelord: bevegelseslek, boltrelek, lekeslåssing, kjønnsdelt lek

Boltrelek og lekeslåssing i et barnehagepedagogisk perspektiv

Rune Storli og Maria Roisin Sundt

Denne artikkelen tar utgangspunkt i en barnehage i Norge som praktiserte null-toleranse for boltrelek- og lekeslåssing (B&L), men hvor en barnehagelærerstudent fikk prøve ut et didaktisk opplegg for å imøtekomme barnas behov for boltrelek og lekeslåssing. B&L er en vilter form for lek som krever rom og rammer for å skape gode lekebetingelser for alle barna i barnehagen, ikke bare de aller ivrigste. På bakgrunn av dette stiller Storli og Sundt spørsmålet: Hvordan kan personalet legge til rette for og involvere seg i denne typen lek uten at leken mister sin magiske kraft?

Type publikasjon: Artikkel i antologi

Publiseringskanal: I: Sandseter, E.B.H. og Jensen, J-O. (red.): *Vilt og farlig – om barns og unges bevegeslek*. Gyldendal Akademisk, 2014

Nøkkelord: vilter lek, aggresjon, lekdidaktikk

Boblende glede og sug i magen: Risikofylt lek i barnehagen

Ellen Beate Hansen Sandseter

I vestlige samfunn vektlegges det å ivareta trygghet, sikkerhet og komfort for alle individer. Dette gjelder også for våre barns tilværelse. I denne artikkelen stiller Sandseter spørsmål ved om dette medfører at vi ikke ser betydningen av at barn får nærme seg det usikre og spennende, som videre er viktige elementer for en optimal stimulering og utvikling hos barn. Artikkelen fokuserer, i relasjon til dette, på barns risikofylte lek og den betydning denne typen lek har for barns utvikling i barnehagealderen.

Type publikasjon: Artikkel i antologi

Publiseringskanal: I: Sandseter, E.B.H. og Jensen, J-O. (red.): *Vilt og farlig – om barns og unges bevegeslek*. Gyldendal Akademisk, 2014

Nøkkelord: barnehage, lek, trygghet vs. risiko, stimulering, utvikling

Early years outdoor play in Scandinavia

Ellen Beate Hansen Sandseter

The chapter discusses the role of outdoor play in young children's lives in the Scandinavian countries. A focus is made on developmental and educational outcomes as well as children's overall well-being. Early years outdoor play is also be discussed in light of Scandinavian culture for outdoor life and in light of the development of education policy, both past and present. Scandinavian children's

access to diverse outdoor environments and how these environments afford various forms of play is also discussed.

Type publikasjon: Artikkel i antologi

Publiseringskanal: I: *Exploring outdoor play in the early years*. Open University Press, 2014

Nøkkelord: early years, outdoor play, outdoor spaces, outdoor preschools, ECEC policy

Er naturen Farlig? Om børns leg i naturbarnehaver

Olav Bjarne Lysklett og Niels Ejby-Ernst

I denne artikkelen viser forfatterne hvordan naturbarnehagers dagligliv ser ut, og hvordan disse barnehagene som kontekst og konsept støtter barns allsidige utvikling og læring. Her settes et overveiende fokus på hvordan naturbarnehager forholder seg til risikofylt lek i den daglige praksis.

Type publikasjon: Artikkel i antologi

Publiseringskanal: I: Sandseter, E.B.H. og Jensen, J-O. (red.): *Vilt og farlig – om barns og unges bevegelseslek*. Gyldendal Akademisk, 2014

Nøkkelord: natur, naturbarnehager, lek, risiko

Den livsviktige leken

Sonja Kibsgaard

Dette kapitlet handler om hva lek innebærer og hvilke utfordringer leken utgjør for pedagogene i barnehagen. Kibsgaard peker på at barnehagen i vår tid blir stadig mer lærings- og utdanningsrettet, og hun hevder at dette rammer leken ved en instrumentell bruk av lek som redskap for læring. På denne måten risikerer vi at leken blir utsatt for en sterkere voksen styring, fremfor å være en virksomhet som skjer på barnas premisser. Pedagogiske implikasjoner vil innebære pedagoger som støtter, inspirerer og legger til rette for lek, samtidig som de kjenner sin besøkelsestid og overlater leken til dem som eier målene for denne.

Type publikasjon: Kapittel i bok

Publiseringskanal: Glaser, V., Størksen, I. og Drugli, M.B. (red.) *Utvikling, lek og læring i barnehagen. Forskning og praksis*. Fagbokforlaget 2014

Nøkkelord: lek, vennskap, voksenrolle, inkludering og ekskludering

BARNES UTVIKLING OG HELSE

Grunnlaget for barns utvikling

Vibeke Glaser

I rammeplanen for barnehagen understrekes det at barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for all utvikling. Dette forutsetter at en barnehagelærer må tilegne seg relevant og oppdatert kunnskap om barn og barns utvikling. Vår forståelse av barn, barndom, utvikling og læring har endret seg mye de siste tiårene. Det har vært en utvikling fra tradisjonell utviklingspsykologi preget av reduksjonisme til nyere utviklingspsykologi kjennetegnet av holisme i forskning på barns utvikling. Vi har i dag kunnskap om barn som gjør at deler av gammelt tankegods må forkastes fordi det ikke lenger er gyldig. Glaser gjør i i dette kapitlet eksplisitt rede for hva nettopp denne nye kunnskapen om barn går ut på.

Type publikasjon: Kapittel i bok

Publiseringskanal: I: Glaser, V., Størksen, I. og Drugli, M. B.(red.): *Utvikling, lek og læring i barnehagen. Forskning og praksis*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: fornyet utviklingspsykologi, arv og miljø, utviklingspsykologiens områder, voksenrollen, forskningsbasert praksis

Fysisk og motorisk utvikling

Thomas Moser og Rune Storli

Dette kapitlet retter seg mot utvalgte aspekter ved det fysiske og motoriske utviklingsområdet. Etter en avklaring av sentrale begrep, gis et kort historisk overblikk over utviklingen av dette fagområdet. For å få frem de vesentligste momentene i en aktuell forståelse av motorisk utvikling, bygger forfatterne på en heuristisk modell utviklet av David L. Gallahue. Dette relateres så til profesjonsutøvelsen, til konsekvenser og krav til barnehagelærernes virksomhet.

Type publikasjon: Kapittel i bok

Publiseringskanal: I: Glaser, V., Størksen, I. og Drugli, M.B.(red.): *Utvikling, lek og læring i barnehagen. Forskning og praksis*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: de yngste barna, kroppslig utvikling, vekst og modning, lek, læring

Can child injury prevention include healthy risk promotion?

Ellen Beate Hansen Sandseter m.fl.

To reflect on the role of risk-taking and risky play in child development and consider recommendations for the injury prevention field, a symposium was held prior to the November 2013 Canadian Injury Prevention and Safety Promotion Conference. Delegates heard from Canadian and international researchers, practitioners and play safety experts on child development, play space design and playground safety, provision of recreation, and legal and societal perceptions of risk and hazard. The presenters provided multidisciplinary evidence and perspectives indicating the potential negative effect on children's development of approaches to injury prevention that prioritise safety and limit children's opportunities for risky play. Delegates considered the state of the field of injury prevention and whether alternative approaches were warranted. Each presenter prepared a discussion paper to provide the opportunity for dialogue beyond attendees at the symposium. The resulting discussion papers provide a unique opportunity to consider and learn from multiple perspectives in order to develop a path forward.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *Injury Prevention* 2014

Nøkkelord: risky play, playground safety, risk-benefit assessment, play space design

Kan man unngå det uunngåelige? Skader og sikkerhetsfokus i norske barnehager

Ellen Beate Hansen Sandseter, Camilla Kalvatn Egset, Ingar Pareliussen og Ole Johan Sando

I denne artikkelen diskuterer forfatterne hvorvidt vår tids forhøyede sikkerhetsdiskurs kan underbygges empirisk. På bakgrunn av en ny norsk undersøkelse samt internasjonal litteratur konstaterer artikkelen at antall alvorlige skader i barnehager er begrenset. Den stigende bekymringen for barns sikkerhet kan dermed ikke begrunnes empirisk.

Type publikasjon: Artikkel i antologi

Publiseringskanal: I: Sandseter, E.B.H. og Jensen, J-O. (red.): *Vilt og farlig – om barns og unges bevegeslek*. Gyldendal Akademisk, 2014

Nøkkelord: skadeomfang, alvorlighetsgrad, ulykkesforebygging, restriksjoner

Outdoor becoming thinking with data Dewey, Derrida and Deleuze: assessment for health and happiness

Anne Beate Reinertsen, Oded Ben-Horin og Katrine Borgenvik

This is about improving and expanding on our assessment practices in schools. It is about subjective judgment and autonomy coming together in policies and pedagogies of body and place. It is about performance as/in viable and liable words. This implies a linguistic move from infra language to an onto-ontological Derridean heliotropic word awareness. Further the creation and use of onto-epistemological Deleuzian aoins. The backcloth, thus also Data, is an outdoor education project in a High School in Norway. It is called a "joy for life" project aiming to positively contribute to students' learning, but also to their health and wellbeing. Through this article it is a goal to show that constant transversal ethical and/or moral as intra-relational analytical deliberations are pivotal in intensity moments of assessment and Dewey has been/is always.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *Qualitative Inquiry* 2014;Volum 20.(8) s. 1022-1032

Nøkkelord: skolebasert vurdering, uteskole, ontologisk vending, stedets pedagogikk

Prestasjonsorientert læringsklima og vurdering i kroppsøvningsfaget

Ingrid Elnan og Ole Johan Sando

Formålet med kroppsøvningsfaget er å inspirere til livslang bevegelsesglede. I lys av teori om læringsklima (Ommundsen, 2006a), har vi i denne undersøkelsen intervjuet ungdomsskoleelever og observert undervisning for å belyse deres opplevelser med et prestasjonsorientert læringsklima. Mange av elevene responderte negativt på undervisningen. Spesielt betenkelig er det at elevene med lavest kompetanse i faget, opplevde undervisningen mest negativt.

Type publikasjon: Artikkel i konferanserapport

Publiseringskanal: I: *FoU i praksis, 2013. Artikkelsamling fra konferanse om praksisrettet FoU i lærerutdanning*. Akademika forlag, 2014

Nøkkelord: fysisk aktivitet, kroppsøving, vurdering, læringsklima

Interactions Between Caregivers and Young Children: Exploring Pedagogical Tact in Nebulizer Treatment

Marikken Høiseth, Martina Keitsch, & Marit Holm Hopperstad.

Artikkelen rapporterer fra en tverrfaglig studie av interaksjon mellom foreldre, sykepleiere og små barn under medisinsk behandling for luftveissykdommer ved sykehus. Barna i studien ble behandlet ved hjelp av et forstøverapparat. Dette apparatet medfører ubehag, samtidig som det er nødvendig for god behandling. I studien ble interaksjonen mellom barn og omsorgsgivere i video-observerte behandlingssekvenser utforsket ved hjelp av *takt* som pedagogisk begrep. Artikkelen analyserer manifestasjoner av pedagogisk takt i samspillet barn-omsorgsgivere i form av fire tema, og diskuterer hvordan omsorgsgiveres pedagogiske takt kan gjøre det lettere for barna å samarbeide i behandlingen. Også implikasjoner for designere av medisinske produkter diskuteres i artikkelen.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *Qualitative Health Research* 2014;Volum 24.(12) s. 1622-1634

Nøkkelord: små barn, luftveissykdommer, forstøverbehandling på sykehus, omsorgsgivere, interaksjon, pedagogisk takt

SPRÅK, TEKST OG LITTERATUR

Skal vi leke en bok? Språktilegnelse gjennom bildebøker

Cecile Fodstad og Ingvild Alfheim

Lyst, lek, leseglede og læring er denne bokas magiske firkløver. Boka er spekket med kreative ideer, og språkleker knyttet til en knippe bøker. Språklekene kan du også overføre til egne bildebokfavoritter. Bildebøkene som presenteres spenner fra kjente klassiskere som Prøysen til den utvidete pekeboka for de aller minste. Hvert kapittel presenterer konkrete og utprøvde lekeoppskrifter som gir gode leseopplevelser. For å gjøre barnehageansatte bedre rustet til samtaler om tekster følger en litterær tolkning, samt en kort redegjørelse for hvorfor metodene er gunstige for barns begrepsforståelse, deres kognitive ferdigheter og deres evner til å fortelle og fantasere. Bokas hensikt er å inspirere alle som jobber, eller vil jobbe, med litteraturformidling og språkstimulering i barnehagen.

Type publikasjon: Bok

Publiseringskanal: Universitetsforlaget, 2014

Litteratur i barnehagen – formidling, dialog, danning

Atle Krogstad

Krogstad drøfter i dette kapitlet hva som kan være god litteratur for barnehagen. Han tar opp litterære kriterier for barnelitteratur, og gir eksempler på barns opplevelse og respons på litterære tekster i barnehagen. Han viser videre til at samtaler med de yngste med utgangspunkt i tekster av bl.a Økland, Bjerke, Garborg og Nyhus, viser at god litteratur har et stort potensial for estetisk opplevelse, danning, meningsskapning, tilegnelse av språk og språklig mangfold i barnehagen.

Type publikasjon: Kapittel i bok

Publiseringskanal: Glaser, V., Størksen, I. og Drugli, M.B. (red.) *Utvikling, lek og læring i barnehagen. Forskning og praksis*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: barnelitteratur, litteraturformidling, dialog, danning

«Til vokterne av den store julefortellingen». Om tilskuerrollen i NRKs julekalender Tårnagentene og den mystiske julegaven

Astri Ramsfjell

Tårnagentene og den mystiske julegaven er på én gang en filmatisert bibeltekst og et forsøk på å aktualisere denne inn i en samtidsvirkelighet for et barnepublikum. Den benytter tidsreisen som bru mellom aktørens egen virkelighet og den bibelske. Serien er bygd opp som en spenningsfortelling, og heltens prosjekt går ut på å vokte julefortellingen. Artikkelen er en analyse av tilskuerrollen i denne multimodale teksten med særlig vekt på fortellertekniske grep som legger til rette for å skape holdninger hos mottakeren.

Type publikasjon: Artikkel i bok

Publiseringskanal: I: Tønnessen, E. S. (red.): *Jakten på fortellinger. Barne- og ungdomslitteratur på tvers av medier*. Universitetsforlaget, 2014

Nøkkelord: filmen om Tårnagentene, tilskuerrollen i Tårnagentene, barnefilmens tilskuerrolle

Forfallets tid. En lesning av Thomas Manns «Buddenbrooks» og Uwe Tellkamps «Der TurM»

Tatjana Kielland Samiolow

Artikkelen er en komparativ analyse av to familie- og forfallsromaner: Thomas Manns «Buddenbrooks» (1901) og Uwe Tellkamps «Der Turm» (2008). Ved å analysere romanenes temporalitet og deres overordnede historieforståelse, argumenterer jeg for at selv om forfall er begge romanenes telos, opererer forfatterne med forskjellige forståelser av konseptet. I Thomas Manns roman springer ideen forfall ut av en sirkulær historieforståelse, og markerer således slutten på den borgerlige tidsalderen og dermed degenerasjonen av den tyske kulturen. For Tellkamp på den andre siden, betyr forfallet av DDR ikke bare en slutt, men også en åpning mot noe helt nytt. Her må forfall altså forstås i forbindelse med det grekerne har kalt for kairos.

Type publikasjon: Tidsskiftpublikasjon

Publiseringskanal: *Norsk litteraturvitenskapelig tidsskrift* 2014 (2) s.1-36

Nøkkelord: familieromaner, tysk litteratur, tid, forfall, historie, kairos

KULTUR, KUNST OG ESTETIKK

Children`s and young people`s participation in spiritual funerary ritual

Anita Synnøve Hammer

This article describes a Maori Tangihanga, a three day long celebration of a soul departing for the spiritual world. The presence of children and young people plays an important part in the event. Past and future is condensed by ritual time, and through the young's participation, they find meaning in their position in life on earth.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *Consciousness* 2014;Volum 15.(2)

Nøkkelord: spiritual ritual, ancestors, spiritual, meaning, ritual presence

«Mye På Spill»/ Teater som dannelsingspraksis i skolen

Børge Kristoffersen og Bjørn K. Rasmussen

Frafallet i videregående skoler er et økende problem. Mange unge opplever en skolehverdag preget av mangel på nærvær og lite mestringserfaring. I «Mye på spill» presenterer forfatterne alternative dannelsingspraksiser som kan engasjere og motivere elever til innsats i skolen. Forfatterne formidler erfaringer fra et flerårig utviklingsprosjekt i videregående skole kalt «Mye på spill». De beskriver kunstpedagogiske arbeidsformer og et kunnskapssyn som åpner for alternative tilnærminger til læringskvalitet og fagkunnskap. Boken er rettet mot studenter i drama og teater og estetiske fag

Type publikasjon: Bok

Publiseringskanal: Fagbokforlaget, 2014

Jacob Levy Moreno`s encounter term: A part of a social drama

Børge Kristoffersen

This article looks closer at the connection between Moreno`s early professional art work and the formation of his encounter term, and how these in turn enter into a social drama that took place in the double monarchy Austria-Hungary before the World War I. Of particular importance is the activity in and around the House of Encounter in 1909. The social upheavals in the capital of the double monarchy, Vienna, the formation of the encounter term and sociodrama as expressionist term are linked. The question that accompanies this text is: How can we see, today, the formation of Jacob Levy Moreno`s encounter practice both as a part of expressionist art work and as social reform work?

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *Zeitschrift für Psychodrama und Soziometri* 2014

Nøkkelord: «The art of living», expressionism, social reform work, Vienna before World War I, house of encounter, encounter, Moreno`s influence on Martin Buber

Ulike definisjoner av begrepet «affekt» og dets anvendelsesmåte. Begrepets betydning i samtidens scenekunst

Lise Hovik

Artikkelen presenterer prøveforelesningen ved Hoviks disputas 25. mai 2014, og trekker en historisk og filosofisk linje i drama og teaterfagets forhold til begrepet affekt. Relevans i små barns møte med kunst blir drøftet i avslutningsdelen.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *BARN* 2014;Volum 32.(2) s. 71-83

Nøkkelord: affekt, affektinntoning, intensitet, kunst for de minste

Mamma danser – en improvisert dansekonserter som desentrert kunsterfaring

Lise Hovik

Artikkelen undersøker hvordan en kunstnerisk forskningsprosess kan bevege seg mellom affektive og reflekterende tilnærminger til en kunsthendelse forskeren selv deltar i. Som kunstnerisk ansvarlig blir forskeren både skapende bidragsyter og reflekterende forsker.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *Peripeti* 2014

Nøkkelord: kunstnerisk forskning, affekt, teater for de aller minste

Kunstnerisk forskningsprofil i Scesam

Lise Hovik

SceSam er et kunstnerisk forskningsprosjekt som undersøker interaktive dramaturgier i scenekunst for barn. Artikkelen beskriver SceSams kunstneriske forskningsprofil.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *DRAMA: Nordisk dramapedagogisk tidsskrift* 2014 (2) s. 34-36

Nøkkelord: kunstnerisk forskning, interaktivitet, scenekunst for barn

Forsker i affekt – kunstnerisk forskning i en desentrert kunsterfaring

Lise Hovik

Artikkelen undersøker hvordan en kunstnerisk forskningsprosess kan bevege seg mellom affektive og reflekterende tilnærminger til en kunsthendelse forskeren selv deltar i. Som kunstnerisk ansvarlig blir forskeren både skapende bidragsyter og reflekterende forsker.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *DRAMA: Nordisk dramapedagogisk tidsskrift* 2014 (3)

Nøkkelord: affekt, kunstnerisk forskning, teater for de minste

Maybe Gabriel wasn't so bad after all? How educational anthropology can serve as a research approach in the field of music education research

Gro Anita Kamsvåg

Artikkelen er skrevet med utgangspunkt i eget doktorgradsarbeid, og handler om hvordan pedagogisk antropologi kan bidra som forskningstilnærming innen det musikkpedagogiske forskningsfeltet. Diskusjonen tar utgangspunkt i et konkret empirisk eksempel, og viser hvordan antropologiske analyser av musikkpedagogisk praksis kan bidra med ny innsikt og utfordre tatt for gitte antakelser og sannheter innen feltet.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: I: *Nordic Research in Music Education Yearbook* Vol. 15. Oslo: NMH-publikasjoner 2014

Nøkkelord: pedagogisk antropologi, musikkpedagogisk forskning, etnografi

FLERKULTURALITET

«Skeiv» skolebasert selvvurdering

Anne Beate Reinertsen

Dette bidraget handler om skolebasert selvvurdering og om å bygge opp robuste kunnskapsmiljøer. Det handler om profesjonsutvikling og kunnskapsautonomi i et reformperspektiv. Det er en diskusjon om grunnlag og betingelser for å sikre at kunnskap fra forskning blir tatt i bruk i skolen og aksjonsforskning. Poststrukturell rettighetspedagogikk og såkalt "skeiv" teori utgjør diskusjonenes perspektivgrunnlag.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *Nordic Studies in Education* 2014; Volum 7.(2) s.48-58

Nøkkelord: skolebasert vurdering, rettighetspedagogikk, poststrukturalisme, profesjonell subjektivitet

“Our little land and the urgency of showing not telling our subjectivities”

Anne Beate Reinertsen

This is a collaborative writing story in which songs and poems invite us into complexities of living the ideals and calling for new ways of making the world visible. I need to show you who I am. You need to show me who you are. They are never completed, always open to self and social reflection, and hopefully capable of pushing boundaries of both our personal and collective imaginations and struggles against injustice and xenophobia, wherever they might be, further. We have a focus on becomings rather than belongings. Poems, music, pictures and lyrics, layout and stream -of -thought writing blend with materialist and social science discourses: We need “noise” and “pulse” in our systems to make them function. Noise is creative. Noise is difficult, but not necessarily a threat.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *Policy Futures in Education* 2014

Nøkkelord: skrijving, multikulturalisme, kunstbasert pedagogikk

RELIGIONSPEDAGOGIKK

Altruistic values in children`s spirituality: a case study of children`s responses to the terror attacks in Oslo and Utøya

Sturla Sagberg

The present study explores messages given by children right after the terror events on July 22, 2011. 379 drawings with text have been analysed, searching for motifs and patterns of meaning. The material points towards a self-fulfilling function of value statements on many levels of society and the power of a collective memory in a spirituality of hope and altruism.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *Journal of Beliefs and Values* 2014;Volum 35.(2) s. 200-213

Nøkkelord: hope, altruism, children`s spirituality, July 22.

The Bloomsbury Guide to Pastoral Care

Sturla Sagberg

The article is a review of a book that discusses pastoral care in both Europe and North America related to some major issues in contemporary practical theology. Some of these issues are closely connected to recent research on spirituality and the relevance of spirituality in connection with racial healing, forgiveness and coping with crises.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *International Journal of Children`s Spirituality* 2014;Volum 19.(4)

(DOI:10.1080/1364436X.2014.988003, Published online: 09 Dec 2014)

Nøkkelord: pastoral care, spirituality, moral suffering, forgiveness

Teologiens rolle i vår tids religionspedagogikk

Sturla Sagberg

Artikkelen er en drøfting av hvordan ulike vitenskapsdisipliner som inngår i religionspedagogikk i dag påvirker fagfeltet på ulike nivåer. Det legges særlig vekt på å avklare forholdet mellom teologiens og religionsvitenskapens bidrag til religionsfaget og religionspedagogikken. Det hevdes at nyere utvikling av begge fag har svekket dannelsingsfunksjonen i religionsfaget, men at ideelt sett kan teologi og religionsvitenskap gjensidig forsterke betydningen av hverandre.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *Prismet* 2014; Volum 65.(3) s. 173-183

Nøkkelord: teologi, religionspedagogikk, religionsvitenskap, danning

SPESIALPEDAGOGIKK OG BARNEVERN

Contributions of disability studies and childhood studies to understanding the construction of “normality” and “disability” in day-care settings

Karianne Franck

Artikkelen viser hvordan to akademiske felt bidrar med forskjellige teoretiske perspektiv for å forstå konstruksjoner av normalitet og funksjonshemming i barnehagesettinger. Artikkelen fremhever blant annet Childhood Studies (Barndomssosiologien) sitt kritiske blikk på hva som anses som normalitet og normale barn, og Disability Studies (Funksjonshemmings forskning) sin forståelse av funksjonshemming og funksjonsnedsettelse som konstruerte fenomen. Avslutningsvis drøfter Franck hvordan disse perspektivene kan møtes og utfylle hverandre.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *Barn* 2014; Volum 32.(1) s. 57-69

Nøkkelord: normalitet, funksjonshemming, barnehage, barndomssosiolog

Spesialpedagogisk arbeid i barnehagen med fokus på individuelle opplæringsplaner (IOP)

Marit Pettersen

Denne artikkelen setter søkelys på barnehagens arbeid med implementering av individuelle opplæringsplaner (IOP) for barn med rettigheter etter Opplæringslovens § 5-7. Forfatteren har intervjuet fem pedagogiske ledere om deres arbeid med å omsette plandokumentene til pedagogisk praksis. I artikkelen presenteres funn fra undersøkelsen med påfølgende analyse og drøfting.

Type publikasjon: Artikkel i konferanserapport

Publiseringskanal: I: *FoU i praksis, 2013. Artikkelsamling fra konferanse om praksisrettet FoU i lærerutdanning*. Akademika forlag, 2014

Nøkkelord: spesialpedagogisk hjelp, individuelle opplæringsplaner, implementering

Forebyggende muligheter i barnehagen gjennom kartlegging og tidlig innsats

Else Marie Johansen Lyngseth

Noen barn trenger ekstra tilrettelegging for å utvikle seg og mestre ut fra sine forutsetninger. I dette kapitlet setter Lyngseth fokus på hvordan barnehagen tidlig kan oppdage disse barna gjennom kartlegging. I denne sammenheng peker hun på at alle barn i en kartleggingsprosess skal vises respekt og bli forstått slik de er, ikke ut fra hvordan de burde være. Her presenteres modeller som kan være til hjelp i kartleggingsprosessen.

Type publikasjon: Kapittel i bok

Publiseringskanal: I: Glaser, V., Størksen, I. og Drugli, M.(red.): *Utvikling, lek og læring i barnehagen. Forskning og praksis*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: barnehage, forebygging, kartlegging, tidlig innsats

Å se og handle – når barn utsettes for omsorgssvikt

Kari Emilsen

90 % av barn i Norge har barnehageplass, og dette gir dermed barnehagen en unik mulighet til å oppdage og støtte barn som er utsatt for omsorgssvikt og/eller vold i nære relasjoner. I dette kapitlet gjør Emilsen rede for hva omsorgssvikt kan bestå av, og hvilken betydning dette kan ha for barn og deres familier. Her gis også forslag til hvordan ansatte i barnehagen skal og bør handle ved oppdaget omsorgssvikt.

Type publikasjon: Kapittel i bok

Publiseringskanal: I: Glaser, V., Størksen, I. og Drugli, M.B.(red.): *Utvikling, lek og læring i barnehagen. Forskning og praksis*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: barnehage, omsorgssvikt, vold i nære relasjoner, pedagogisk innsats

DIDAKTIKK

Matematikk med barn i alderen 0-3 år

Oliver Thiel og Anne Nakken

«Matematikkens kjerne» er skrevet for studenter i barnehagelærerutdanningen og alle andre som driver med matematikk for barn. Matematikk handler om å tenke, og om å forstå den verdenen som omgir oss. Gjennom kropp og sanser, og i samspill med omgivelsene og andre mennesker, viser barna at de ønsker å oppdage strukturer og skape mening. For å utvikle matematisk forståelse må barn gjøre egne erfaringer og resonnere rundt dem. Barnas interesse for matematikk trenger respons, og barna trenger å få satt ord på begreper og få hjelp til å lete etter sammenhenger. Barnehagelæreren må ha både kunnskap og engasjement i møtet med små matematikere som utforsker matematikkens kjerne. Kjernen utforskes både ute og inne, i lek, hverdag og tilrettelagte aktiviteter, og er nært knyttet til kreativitet, glede og medvirkning.

Type publikasjon: Bok

Publiseringskanal: Fagbokforlaget, 2014

Kunstdidaktikk i barnehagen

Jørgen Moe

Kapitlet tar utgangspunkt i et offentlig utsmykkingsprosjekt, utført i en barnehage for Trondheim Kommune i 2010. Forfatteren, kunstneren, setter her fokus på de kunstdidaktiske prosesser som har foregått i forhold til dette utsmykkingsprosjektet. Forfatteren beskriver, undersøker og drøfter møtet mellom barnet, kunsten (kunstneren) og pedagogen. Gjennom å presentere praksisfortellinger settes søkelys på hvordan pedagogene i barnehagen anvender kunsten i møte med barna.

Type publikasjon: Kapittel i bok

Publiseringskanal: I: Brostrøm, S., Lafton, T. og Letnes, M-A. (red.): *Barnehagedidaktikk. En dynamisk og flerfaglig tilnærming*. Fagbokforlaget, 2014.

Nøkkelord: kunstnerisk utsmykking, kunstdidaktikk, barns kunstmøter

Mot en multimodal didaktikk i barnehagens pedagogiske praksis

Ingvild Olsen Olaussen og Mari-Ann Letnes

I dette kapitlet drøftes hvordan bevissthet om multimodale uttrykk kan være med å legge til rette for barns danning, lek og læring, i en didaktikk med fokus på læring som kommunikasjon og tegnskapende aktivitet. Forfatterne drøfter hvordan ulike språklige uttrykk som muntlige, visuelle, dramatiske, musiske, osv. utgjør en holistisk inngang til danning og læring som er særlig aktuell i barnehagen.

Type publikasjon: Kapittel i bok

Publiseringskanal: I: Glaser, V., Størksen, I. og Drugli, M. B.(red.): *Utvikling, lek og læring i barnehagen. Forskning og praksis*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: multimodale uttrykk, multimodal didaktikk, kommunikasjon og sosialt samspill, den tilstedeværende pedagog, formell og uformell læring

LEDELSE

Politisk-administrative rammer for barnehageledelse

Kari Hoås Moen og Kjetil Børhaug

Barnehagefeltet har i løpet av få år gjennomgått store forandringer og utviklet seg til en betydelig samfunnssektor. Denne boka gir lederne av denne sektoren ny og nødvendig kunnskap, og de får oversikt over det politisk-administrative systemet som alle barnehagelærere skal jobbe i. Barnehageledelsen har ansvar for barnehagens forhold til omverdenen. Det krever god innsikt i hvordan sektoren er bygd opp politisk og administrativt. Ledernes utfordringer kan være å representere barnehagen i politiske prosesser, det kan være å følge opp ulike former for styring, og det er å ta ansvar for lokal iverksetting av vedtak gjort av andre. Men det er også samarbeid med ulike instanser og lokale nettverk, til beste for barn. Og det er ledelse i en konkurransesituasjon.

Type publikasjon: Bok

Publiseringskanal: Universitetsforlaget, 2014

Ledelse av en lærende barnehage

Sissel Mørreaunet, Kjell-Åge Gotvassli, Kari Hoås Moen og Eva Skogen(red.)

God ledelse er en viktig forutsetning for å utvikle høy kvalitet på det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Men hva er god ledelse i denne sammenheng? Forfatterne drøfter dette ut fra sentrale spørsmål som: Hvordan lede en lærende barnehage? Hvordan motivere personalet til å opprettholde et høyt læringstrykk i arbeidet? Hvordan lede veiledning av personalet for å fremme læring? Hvordan lede pedagogisk utviklingsarbeid, kvalitetsutvikling og aksjonslæring i et lærende fellesskap? Hvordan utøve en pedagogisk ledelse som fremmer læring hos barn? Boka er skrevet for studenter i styrerutdanningen og for ledelsesstudier i barnehagelærerutdanningen. Den er også relevant for forskere innenfor barnehageledelse, for barnehagestyrere, barnehageeiere og alle som er interessert i ledelse i barnehagen.

Type publikasjon: Bok

Publiseringskanal: Fagbokforlaget, 2014

Barnehagen som en lærende organisasjon

Kjell-Åge Gotvassli

Selve begrepet «en lærende organisasjon» kan forstås og utformes på mange måter. Gotvassli gjør i denne artikkelen rede for det teoretiske grunnlaget for begrepet. Han trekker i sammenheng med dette veksler på kunnskapsfilosofien og spør hvilken type kunnskap som skal prege en lærende barnehage. Formålet med dette bidraget er å se på de ulike teoretiske perspektivene når det gjelder hva en lærende organisasjon er.

Type publikasjon: Artikkel i bok

Publiseringskanal: I: Mørreaunet, S.; Gotvassli, K.A; Moen, K.H. og Skogen, E. (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: lærende organisasjon, kunnskapsfilosofi, barnehager som lærende organisasjoner

Styrernes arbeid med barnehagen som en lærende organisasjon

Kjell-Åge Gotvassli

I denne artikkelen tar Gotvassli utgangspunkt i intensjonen om at barnehager skal utvikle seg til å bli lærende organisasjoner. I rammeplanen er ikke begrepet utdypet nærmere, og dette betyr at ledere i barnehagen i stor grad selv må gi dette begrepet et innhold. Forfatteren ser på hva styrere mener er karakteristisk for en barnehage som er en lærende organisasjon, og hvordan barnehager kan utvikle seg til å bli slike organisasjoner. Et sentralt poeng i artikkelen er å vise hvordan en interessent – lederinteressenten – tolker og iverksetter krav fra andre interessenter om at barnehagen skal bli en lærende organisasjon.

Type publikasjon: Artikkel i bok

Publiseringskanal: I: Mørreaunet, S.; Gotvassli, K.A; Moen, K.H. og Skogen, E. (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: lærende organisasjon, pedagogisk ledelse, læring hos barn, lederrollen

Barnehagestyreren som strategisk aktør – barnehagen som læringsarena

Kjell-Åge Gotvassli og Berit Irene Vannebo

I dette bidraget settes søkelyset på hvordan ledelsessystemet gjennom politiske prosesser arbeider ut fra krav fra en rekke interessenter om at barnehagen skal bli en læringsarena for barn. Forfatterne hevder at barnehageledelse er i endring, og tar opp framveksten og forståelsen av krav til strategisk ledelse i barnehagen. De kopler også dette opp mot ulike aktørers forventninger til at barnehagen skal være en læringsarena for barn. Gotvassli og Vannebo peker på at forståelsen av strategisk ledelse synes å være noe sprikende hos styrere i barnehagen, men i den praktiske handling er det mange som framstår som strategiske aktører.

Type publikasjon: Artikkel i bok

Publiseringskanal: I: Mørreaunet, S.; Gotvassli, K.A; Moen, K.H. og Skogen, E. (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: strategisk ledelse, endringsledelse, ledelse mot omgivelsene, styreren som strategisk aktør

Motivasjon og mestring i en lærende barnehage

Kjell-Åge Gotvassli og Eva Skogen

Å motivere personalet i barnehagen er en av lederens viktigste oppgaver. Motivasjon og mestring er begreper som henger sammen. Hvordan lederen kan bidra til å motivere personalet i deres arbeid med barns læring og utvikling, er her sentralt. Forfatterne hevder at opplevelsen av mestring fremmes av tilrettelagte oppgaver og en kultur som verdsetter undring, kritisk refleksjon og erfaringsdeling. Slik er det en sammenheng mellom arbeidet med motivasjon og mestring, og utviklingen av en lærende barnehage.

Type publikasjon: Artikkel i bok

Publiseringskanal: I: Mørreaunet, S.; Gotvassli, K.A; Moen, K.H. og Skogen, E. (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: motivasjon, mestring, lærende barnehage, lederrollen

Et organisasjonsperspektiv på ledelse av en lærende barnehage

Kjell-Åge Gotvassli

I denne artikkelen gir Gotvassli en oversikt over sammenhengen mellom ledelse og en lærende organisasjon. Ledelse har betydning, blant annet, for tilretteleggingen av arenaer der personalet kollektivt skal få delta i lærings- og utviklingsprosesser i barnehagen. Å studere barnehagen i et organisasjonsperspektiv kan bedre forståelsen av den komplekse virkeligheten som utgjør grunnlaget for arbeidet med å utvikle barnehagen til en lærende organisasjon. Dette danner så grunnlag for å drøfte hvordan ledere kan utvikle barnehagen til å bli en lærende organisasjon. I artikkelen skilles det mellom tre ulike perspektiver på en organisasjon – et *rasjonelt*, et *naturlig* og et *åpent* system. Endelig presenteres «helhetsmodellen» som viser hvor kompleks barnehagen som organisasjon er. Modellen er ifølge forfatteren et mulig utgangspunkt for å utvikle barnehagen som en lærende organisasjon.

Type publikasjon: Artikkel i bok

Publiseringskanal: I: Mørreaunet, S.; Gotvassli, K.A; Moen, K.H. og Skogen, E. (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: ledelse, lærende barnehage, organisasjonsteori

Barnehagen som lærende organisasjon i ein politisk kontekst

Yngve Skjæveland

I denne artikkelen ser Skjæveland på den politiske konteksten omkring målsettingen om at barnehagene skal være lærende organisasjoner, og de føringer som politiske myndigheter har lagt for at barnehagen skal være lærende. Her diskuterer forfatteren hvordan kravet om at barnehagen skal være lærende organisasjoner ble introdusert og bakgrunnen for dette. Skjæveland legger særlig vekt på hvordan barnehagen som lærende organisasjon er blitt presentert i politiske styringsdokumenter, og hvilken forståelse av den lærende organisasjonen som er blitt formidlet til barnehagesektoren.

Type publikasjon: Artikkel i bok

Publiseringskanal: I: Mørreaunet, S.; Gotvassli, K.A; Moen, K.H og Skogen, E. (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: lærende organisasjon, barnehageleing, politisk styring, dokumentanalyse

Eksterne forventninger til barnehagen som læringsarena for barn – konsekvenser for ledelse

Kari Hoås Moen og Per Tore Granrusten

I denne artikkelen setter forfatterne fokus på at barnehagens styrer møter forventninger fra aktører «i det lille og store fellesskapet». Her belyses spørsmål som: Hvem oppfatter styrerne som signifikante eksterne aktører med forventninger til barnehagen som læringsarena, og hva oppfatter de er innholdet i disse aktørenes forventninger? Hvordan forholder styrerne seg til disse forventningene ved utøvd ledelse? Empirien er hentet fra intervju med barnehagestyrere. Her kommer det frem at eier og foreldre oppfattes som de mest signifikante aktørene med forventninger til barnehagen som læringsarena, forventninger som viser seg å ha konsekvenser for styrerens utøvelse av ledelse.

Type publikasjon: Artikkel i bok

Publiseringskanal: I: Mørreaunet, S.; Gotvassli, K.A; Moen, K.H. og Skogen, E. (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: barnehage, ledelse, læring, læringsarena, interessenter, aktører

Ledelse av veiledning i en lærende barnehage

Sissel Mørreaunet

Artikkelen tar opp ledelses- og veiledningspraksiser hos barnehagestyrere. Her setter Mørreaunet praksiser som bidrar til å utvikle kulturer der felles læring for den enkelte, for hele personalet og for barnehagen som organisasjon i fokus. Det empiriske materialet er hentet fra intervjuer med to barnehagestyrere om deres ledelse av veiledning i egen barnehage. Gjennom felles refleksjon økes personalets selvforståelse, grad av refleksjon og læring om yrkesutøvelsen og barnehagen som lærende organisasjon. I artikkelen pekes det på at en kombinasjon av ulike ledelses- og veiledningspraksiser kan være et bidrag til en lærende barnehage.

Type publikasjon: Artikkel i bok

Publiseringskanal: I: Mørreaunet, S.; Gotvassli, K.A; Moen, K.H. og Skogen, E. (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: veiledning, veiledningspraksis, refleksjon, ledelsespraksis

Ledelse av vurdering i en lærende barnehage

Kari Hoås Moen og Sissel Mørreaunet

Moen og Mørreaunet peker i denne artikkelen på vurderingens betydning når det gjelder å utvikle barnehagen som lærende organisasjon og dens kvalitet. Her presenteres en undersøkelse som omhandler barnehagepersonalets erfaringer med bruk av spesifikke vurderingsverktøy. Undersøkelsen viser at gode forberedelser er av stor betydning for opplevd nytteverdi og for indikasjoner på læring ved bruk av slike verktøy. Lederen har videre en viktig rolle når det gjelder å forankre verktøyene og legge til rette for læring blant personalet.

Type publikasjon: Artikkel i fagbok

Publiseringskanal: I: Mørreaunet, S.; Gotvassli, K.A; Moen, K.H. og Skogen, E. (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: vurdering, verktøy for analyse og vurdering, ståstedsanalyse, ekstern vurdering, endring og utvikling

Om å lede aksjoner i en lærende barnehage

Sissel Mørreaunet og Carl F. Dons

Her setter forfatterne søkelyset på hvordan ledelse av aksjoner kan bidra til endring, utvikling og læring i barnehagen. Dons og Mørreaunet redegjør for sentrale trekk ved aksjonsforskning og aksjonslæring som strategier for endring av praksis i barnehagen. De drøfter så, med utgangspunkt i et narrativ, noen forutsetninger for at ledelse av aksjoner kan bidra til endringer i praksis.

Type publikasjon: Artikkel i bok

Publiseringskanal: I: Mørreaunet, S.; Gotvassli, K.A; Moen, K.H og Skogen, E. (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Fagbokforlaget, 2014

Nøkkelord: aksjonsforskning, aksjonslæring, planlegging, handling, observasjon, refleksjon

FORSKNINGSMETODE

Becoming with data; Developing self assessing recursive pedagogies in schools and using order cybernetics as thinking tool

Anne Beate Reinertsen

This is about developing school- based self assessing recursive pedagogies and case/action research practices and/or approaches in schools. Teachers, teacher researchers and researchers simultaneously producing and theorizing own practices using second order cybernetics as thinking tool. It is a move towards pragmatic data driven pedagogies and research and away from traditional hypothesis driven activities.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *Policy Futures in Education* 2014; Volum 34.(4) s. 310-322

Nøkkelord: posthuman pedagogikk, skolebasert vurdering, kvalitative metoder, tverrfaglighet, aksjonsforskning

Articlepoem: Poetry and reality in research in poetry and reality

Anne Beate Reinertsen

This is a cross-disciplinary experiment with tensions and possibilities between art and pedagogy. It is an attempt to communicate the challenges of, but also the joy of attempting to realize different ways of approaching the meeting points between these fields: Performing dramatic re-presentations and shapings of research, advocating for what we want and see needed. Poems, music and lyrics, layout, graphics and stream-of-thought writing blend with standard social science discourse hopefully creating new angles, possibilities, methods, performative communication concepts and reasonings.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *International review of Qualitative Research* 2014; Volum 35.(2) s.200-213

Nøkkelord: posthuman pedagogikk, tverrfaglighet, eksperimentell forskningsmetodikk, kunstbasert pedagogikk

Kjære Ronja: Om poststrukturell og posthuman hypertekst lesing av lovgivning om oppfølgingstjenesten som ledd i ny giv i Norge

Anne Beate Reinertsen

Omkring 30 % av alle elever fullfører ikke videregående opplæring innen fem år i Norge i dag (Udir: 2011, 2012). Ny Giv er en viktig satsning for å få flere gjennom, men Reinertsen foreslår i tillegg at det er nødvendig å lete etter andre måter å respondere på dette problemet på. En annen og forskjellig måte er å hypertekstlese Ny Giv satsingen gjennom poststrukturell og posthuman etikk/teori og dermed tenke forskjellig om begreper som relasjon/er jf vårt fokus på stadig tettere oppfølging. I denne artikkelen gjør jeg det gjennom et møte med Ronja som i januar i år takket nei til skoleplass for å jobbe som praktikant på et byggevarelager. Artikkelen handler slik om å utvikle alternative analyseblikk og derigjennom skrive om det slik at elever ikke blir definert og stigmatisert.

Type publikasjon: Tidsskriftpublikasjon

Publiseringskanal: *Nordic Studies in Education* 2014;Volum 34.(1) s. 48-58

Nøkkelord: frafall i skolen, policy analyser, hyperliteracy, tilblivelse, intra-aksjoner.

OVERSIKT – BIDRAGSYTERE

Alfheim, Ingvild, s. 11
Egset, Camilla, s. 8
Emilsen, Kari, s. 20
Franck, Karianne, s. 19
Fodstad, Cecilie, s. 11
Glaser, Vibeke, s. 7
Gotvassli, Kjell-Åge, s. 23, 24, 25, 26
Granrusten, Per Tore, s. 27
Hammer, Anita Synnøve, s. 13
Hopperstad, Marit Holm, s. 10
Hovik, Lise, s. 14, 15
Kamsvåg, Gro Anita, s. 15
Kibsgaard, S. s.6
Krogstad, Atle, s. 11
Kristoffersen, Børge, s. 13, 14
Letnes, Mari-Ann, s. 22
Lyngseth, Else Johansen, s. 20
Lysklett, Olav B., s. 6
Moe, Jørgen, s. 21
Moen, Kari Hoås, s. 23, 27, 28
Mørreaunet, Sissel, s. 23, 27, 28
Nakken, Anne, s. 21
Olaussen, Ingvild Olsen, s. 22

Pareliussen, Ingar, s. 8

Pettersen, Marit, s. 19

Ramsfjell, Astri, s. 12

Reinertsen, Anne Beate, s. 9, 16, 29, 30

Sagberg, Sturla, s. 17, 18

Samiolow, Tatjana Kielland, s. 12

Sando, Ole Johan, s. 8, 9

Sandseter, Ellen Beate Hansen, s.5, 6, 8

Skjæveland, Yngve, s. 26

Storli, Rune, s. 4, 5, 7

Thiel, Oliver, s. 21